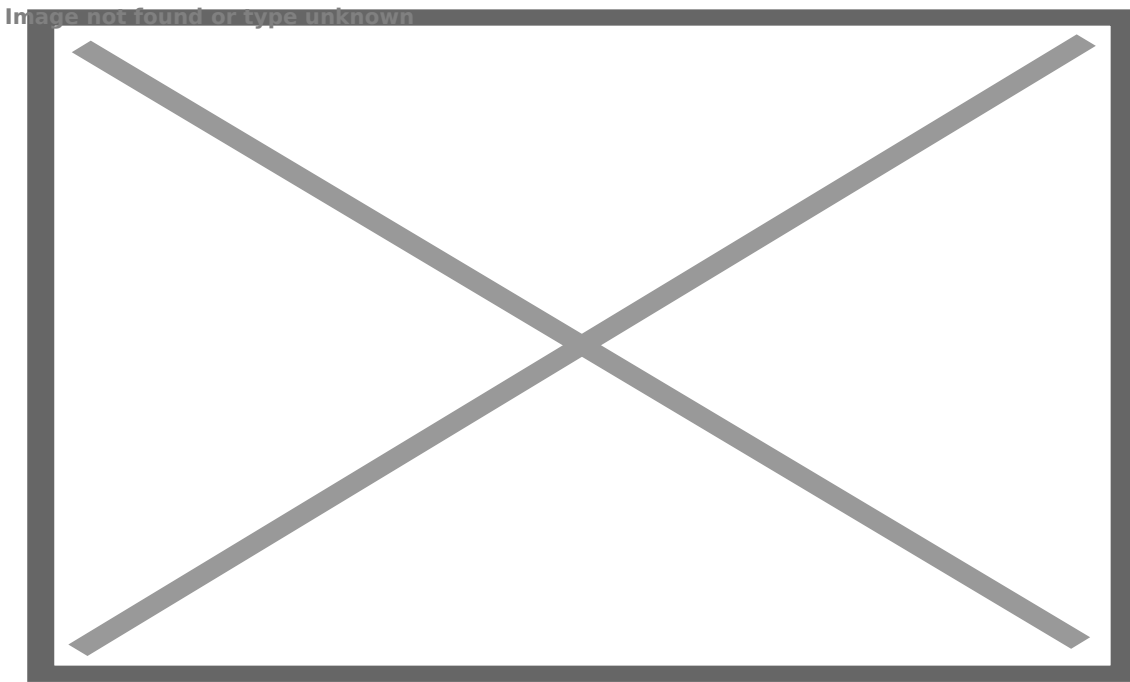

Nhà ngoại giao xuất chúng, Nhà báo tài hoa

18:13 02/09/2022

Tác giả: Trà Vũ

Kỷ niệm 110 năm Ngày sinh đồng chí Xuân Thủy (2/9/1912 - 2/9/2022) người chiến sỹ cách mạng trung kiên, chính khách tài ba, nhà ngoại giao xuất sắc, nhà báo, nhà thơ với nhiều tác phẩm có giá trị là dịp tìm hiểu về một nhân cách lớn, tấm gương sáng để các thế hệ sau học tập, noi theo.

Bộ trưởng Ngoại giao Xuân Thủy (người đang phát biểu) - Trưởng đoàn Việt Nam đàm phán tại Paris năm 1968. Ảnh_TTXVN

Tấm gương về trí tuệ và nhân cách lớn

Xuân Thủy tên thật là Nguyễn Trọng Nhâm, sinh ngày 2/9/1912, tại xã Phương Canh, tổng Canh, phủ Hoài Đức, tỉnh Hà Đông cũ, nay là phường Xuân Phương, thuộc quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội. Xuất thân trong một gia đình nhà nho yêu nước, từ nhỏ Xuân Thủy đã sớm tham gia các tổ chức yêu nước chống Pháp. Từ năm 1932, Xuân Thủy được giác ngộ và hoạt động cách mạng thông qua báo chí, trong vai ký giả... Năm 1938, ông bị địch bắt, giam tại Hỏa Lò. Năm 1939, ông bị bắt lần hai, bị đày đi Sơn La, Hà Giang. Đầu năm 1944, ông bị đưa về quản thúc tại quê nhà, được Đảng đón đi hoạt động bí mật, phụ trách báo Cứu quốc của Tổng bộ Việt Minh.

Năm 1945, ông tham gia Tổng khởi nghĩa và được cử vào Ủy ban Nhân dân Cách mạng lâm thời

Bắc Bộ, rồi làm Trưởng ban Tuyên truyền của Tổng bộ Việt Minh, kiêm Chủ nhiệm báo Cứu quốc. Cuối năm 1945, ông được cử vào Xứ ủy Bắc Kỳ, phụ trách công tác Tổng tuyển cử Quốc hội khóa đầu tiên, được phân công làm Trưởng Đoàn đại biểu Việt Minh, Ủy viên Ban Thường trực Quốc hội khóa I.

Sự nghiệp cách mạng của cố Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Xuân Thủy rất đa dạng, phong phú và sôi động. Về mặt Đảng, từ năm 1945, ông là Ủy viên Xứ ủy Bắc Kỳ. Từ 1955-1982, ông là Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Trung ương Đảng (1968-1982), Trưởng ban Dân vận Trung ương.

Về công tác mặt trận, từ 1945-1985: Trưởng ban Tuyên truyền Tổng bộ Việt Minh (1945-1948); Ủy viên Thường vụ Tổng bộ Việt Minh (1948-1950); Trưởng ban Thư ký Ủy ban Trung ương Mặt trận Liên Việt (1951-1954), Bí thư Đảng đoàn kiêm Ủy viên Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (1955-1985).

Nhà ngoại giao xuất chúng

Khởi đầu sự nghiệp ngoại giao ngay từ những ngày đầu thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, ông Xuân Thủy đã nhiều lần tháp tùng Chủ tịch Hồ Chí Minh hoặc cùng các đồng chí Nguyễn Lương Bằng, Trần Huy Liệu đàm phán trực tiếp với các tướng lĩnh của Tưởng Giới Thạch và Việt Quốc, Việt Cách; giải quyết việc thành lập Chính phủ Liên hiệp, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc, bảo vệ những thành quả Cách mạng Tháng Tám. Ông được đánh giá là người hoạt động xuất sắc trong cả ba “binh chủng” đối ngoại: đối ngoại Đảng, ngoại giao Nhà nước và đối ngoại nhân dân.

Ông cũng là Trưởng ban Đối ngoại Trung ương những năm từ 1961-1979. Đây là giai đoạn khó khăn khi phong trào cộng sản và công nhân quốc tế khủng hoảng về đường lối, có bất đồng và chia rẽ sâu sắc, cũng là lúc cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của Việt Nam phát triển mạnh, cần sự ủng hộ quốc tế. Giai đoạn này, ông được giao thêm nhiệm vụ Bộ trưởng Bộ Ngoại giao (4/1963-4/1965). Hoàn cảnh khó khăn đó càng làm nổi bật bản lĩnh và tài trí của nhà ngoại giao Xuân Thủy. Ông nỗ lực xử lý bất đồng Xô - Trung thời điểm 1961-1975, nhắc nhở cán bộ Bộ Ngoại giao bình tĩnh, tránh bàn luận, phê phán bên này, bên kia. Ông nói: “Mình phải lấy lợi ích của cách mạng làm cơ sở. Lợi ích của cách mạng là đoàn kết”. Ông cũng đảm nhận Trưởng ban Công tác miền Tây, Ban Công tác của Trung ương phụ trách giúp đỡ lẫn nhau giữa cách mạng Việt Nam, Lào và Campuchia.

Được Đảng tin tưởng trao trách nhiệm xây dựng công tác ngoại giao nhân dân, ông phụ trách công

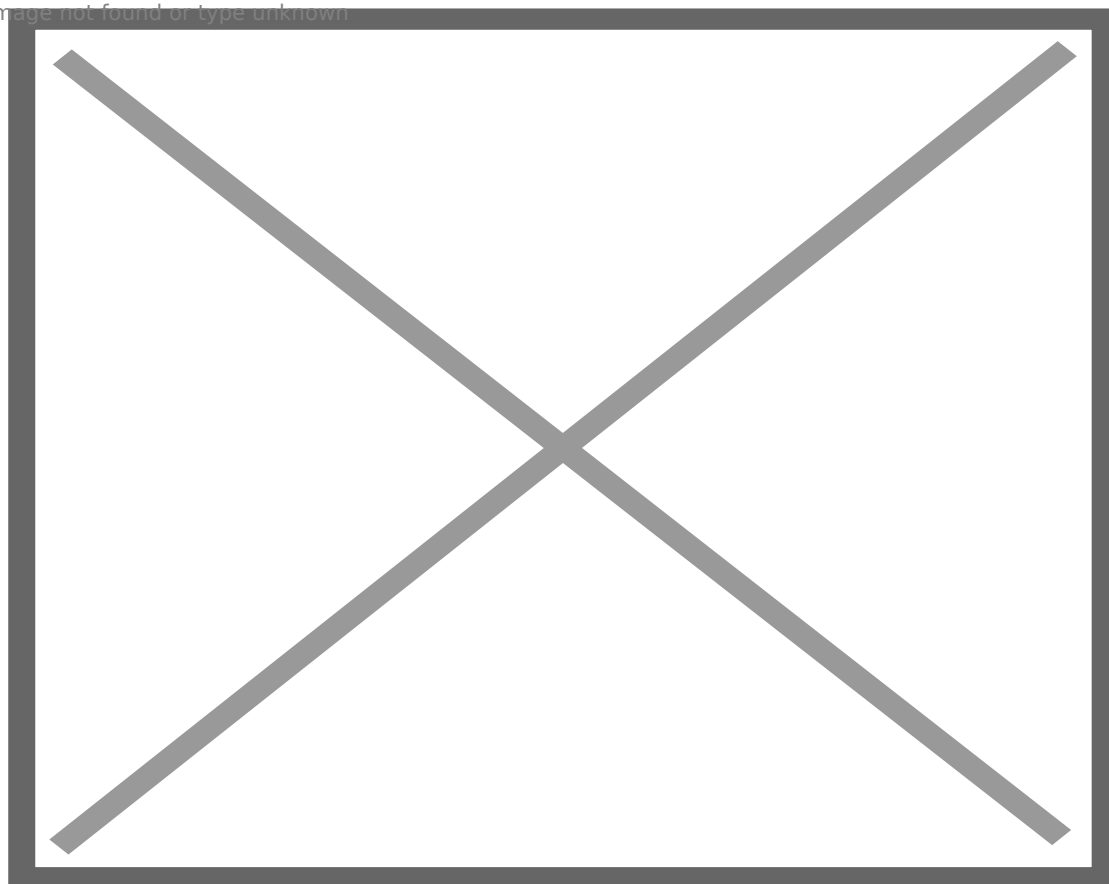
tác này cho đến năm 1975, có công rất lớn trong việc hình thành và phát triển rộng rãi nền ngoại giao nhân dân nước ta, là Tổng chỉ huy đối ngoại nhân dân, trực tiếp làm Phó Chủ tịch Ủy ban Bảo vệ hòa bình thế giới của Việt Nam (1952), Phó Chủ tịch Ủy ban Đoàn kết Á-Phi của Việt Nam (1957), Ủy viên Hội đồng Hòa bình thế giới (1954)... Với tài tổ chức và thuyết phục, ông Xuân Thủy đã nói lên tiếng nói của nhân dân ta, tranh thủ được sự đồng tình, ủng hộ của nhân dân thế giới đối với cuộc đấu tranh chính nghĩa của nhân dân ta, đóng góp quan trọng hình thành mặt trận nhân dân thế giới ủng hộ Việt Nam, góp phần xây dựng cơ sở cho nền ngoại giao nhân dân mang đậm bản sắc Việt Nam ngày nay.

Chủ tịch đầu tiên của Hội Nhà báo Việt Nam

Không chỉ là một nhà ngoại giao xuất chúng, tài hoa, đức độ, ở đồng chí Xuân Thủy còn thể hiện trên nhiều vai trò như Nhà báo, Nhà thơ... Ngay từ những ngày đầu hoạt động cách mạng, đồng chí Xuân Thủy đã có dấu ấn trong những vai trò này.

Ngay từ lúc ngoài 20 tuổi, ông đã là ký giả, có bài đăng trên các báo “Tin tức,” “Đời nay”..., là thông tin viên cho tờ Trung Bắc Tân văn và từ năm 1932 hoạt động cách mạng thông qua báo chí. Bút danh Xuân Thủy ra đời trong thời kỳ này và trở thành tên gọi của ông cho đến khi qua đời.

Image not found or type unknown

Nhà báo Xuân Thủy, người quàng khăn ngời giữa, và đồng nghiệp khi làm báo Cứu Quốc tại Chiến khu Việt Bắc. Ảnh_TTXVN

Từ năm 1938 đến 1943, vì những hoạt động chống thực dân, ông nhiều lần bị bắt giam, bị đưa đi lưu đày. Trong nhà tù Sơn La, ông cùng bạn tù là Nhà báo Trần Huy Liệu tiếp tục bí mật làm tờ Suối Reo, ra 2 tháng một số, động viên các bạn tù kiên trì vượt khó, chờ đợi thời cơ cách mạng. Ngày 25/1/1942, báo Cứu quốc - cơ quan tuyên truyền tranh đấu của Tổng bộ Việt Minh ra đời. Hai năm sau, ông được thả và trở lại hoạt động cách mạng trong phong trào Việt Minh, được cử làm Chủ nhiệm tờ Cứu quốc.

Lúc này, ông phụ trách tờ báo trực tiếp dưới sự lãnh đạo của Tổng Bí thư Trường Chinh. Từ đây và nhiều năm sau đó, ông dành nhiều tâm lực cho việc tổ chức và phát triển báo Cứu quốc với những bài báo, trang báo, số báo nóng bỏng khí phách cách mạng và hồn non nước, mở ra một trang sử mới cho nền báo chí cách mạng Việt Nam.

Gắn bó với nghiệp cầm bút, nhà báo Xuân Thủy thường viết xã luận và bình luận, viết ca dao bằng nhiều hình thức khác nhau. Ông viết hàng nghìn bài trên mặt báo trong thời kỳ chống thực dân Pháp với lời văn hùng hồn, tha thiết, mạch lạc.

Tối 19/12/1946, khi Đài Tiếng nói Việt Nam truyền đi mệnh lệnh chiến đấu của Bộ trưởng, Tổng Tư lệnh Võ Nguyên Giáp, cũng là lúc báo Cứu quốc chuẩn bị cho ra số đặc biệt với lời kêu gọi “Toàn quốc kháng chiến” của Chủ tịch Hồ Chí Minh và bài xã luận ký tên Xuân Thủy trên trang nhất báo Cứu quốc.

Những năm sau đó, trên báo Cứu quốc liên tục xuất hiện tác phẩm của ông viết về những vấn đề cấp bách, những sự kiện có ý nghĩa sống còn đối với vận mệnh của đất nước.

Những bài viết chứa đựng tính nhân văn, dân tộc và tính chiến đấu cao, ca ngợi cuộc đấu tranh của nhân dân ta, kêu gọi nhân dân đoàn kết, ủng hộ kháng chiến; lên án tội ác và vạch trần những âm mưu, thủ đoạn của kẻ thù, thực hiện hiệu quả nhiệm vụ tuyên truyền, cổ động cho cuộc kháng chiến chính nghĩa của dân tộc.

Cuối năm 1945, nhà báo Xuân Thủy vận động các ông Nguyễn Đức Thuyết, Chủ nhiệm báo Vì nước ra đời sau Cách mạng Tháng Tám và nhà báo Nguyễn Tường Phụng, Chủ nhiệm Tạp chí Tri Tân, tham gia thành lập tổ chức của người làm báo Việt Nam. Sau đó, Đại hội báo giới được tiến hành theo chương trình nghị sự, “Đoàn báo chí Việt Nam” ra đời.

Theo đề cử của ông, nhà báo Nguyễn Tường Phụng được giữ chức Chủ tịch Đoàn. Trên cơ sở đó, năm 1950, tại Quảng Nạp (thuộc chiến khu Việt Bắc), đồng chí Xuân Thủy lại đứng ra triệu tập các nhà báo, mở Đại hội thành lập “Hội những người viết báo Việt Nam” (từ năm 1959 đổi tên là Hội Nhà báo Việt Nam) và ông được bầu làm Chủ tịch đầu tiên của Hội.

Theo sáng kiến của ông và sự đồng ý của Chủ tịch Hồ Chí Minh, đầu năm 1949, lớp dạy học báo chí cách mạng mang tên Huỳnh Thúc Kháng thành lập, được coi là khóa dạy báo chí cách mạng đầu tiên ở Việt Nam.

Trong quá trình làm báo, Nhà báo Xuân Thủy cũng có những đóng góp quan trọng trong chỉ đạo, trực tiếp chuẩn bị cho sự ra đời của một số cơ quan báo chí lớn của đất nước, như Đài Tiếng nói Việt Nam, Thông tấn xã Việt Nam...

Nguồn TTXVN

Link bài viết: <https://nguoilambao.vn/public/nha-ngoai-giao-xuat-chung-nha-bao-tai-hoa>